

TISKOVÁ ZPRÁVA

Nový online nástroj ProVystup.cz propojí odborníky a pomůže lidem před i po propuštění z výkonu trestu začít znovu

Praha, 4. února 2026: Každý rok opouští české věznice tisíce lidí. Až 43 % z nich se do pěti let vrací zpět. Důvody jsou dobře známé – zadlužení, ztráta bydlení, nezaměstnanost, závislosti a nedostatek podpory při návratu do běžného života. Česká republika má přitom třetí nejvyšší míru uvěznění v Evropské unii (World Prison Brief Data, 2025).

Na tuto situaci reaguje **Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV)** vývojem nového online nástroje **ProVystup.cz**. Ten nabídne **na jednom místě** informace o odborných službách, které pomáhají lidem řešit příčiny trestné činnosti a začlenit se zpět do společnosti. ProVystup.cz bude dostupný pro klienty, odborníky i širokou veřejnost.

Proč je nástroj potřeba

Podle výzkumu Institutu pro kriminologii a sociální prevenci zažívá většina uvězněných osob vyloučení ze společnosti už před nástupem do vězení. Často nemají stabilní bydlení ani zaměstnání, disponují nízkou pracovní kvalifikací, jsou zatíženi dluhy a potýkají se se závislostmi. To potvrzuje i studie SARPO (Drahý et al., 2018), která uvádí, že:

- 90 % odsouzených má dluhy,
- 60 % nemá stabilní bydlení,
- 45 % má zkušenost s dlouhodobou nezaměstnaností,
- 60 % se potýká se závislostí.

Možnosti ovlivňování těchto kriminogenních faktorů jsou ve výkonu trestu rámovány podmínkami výkonu trestu a kompetencemi jednotlivých aktérů. O to důležitější je návaznost odborné práce před propuštěním a po něm, která umožňuje dosažené změny dále rozvíjet a stabilizovat.

Snížení rizika recidivy proto vyžaduje systematický a koordinovaný přístup, který propojuje práci realizovanou ve výkonu trestu s navazující podporou po propuštění. Klíčovou roli zde hraje včasné plánování, dostupnost relevantních informací a spolupráce všech zapojených institucí a odborných služeb.

Proto je nezbytné klíčové překážky systematicky řešit už před propuštěním i po něm – ideálně kontinuálně. **Odborná práce s lidmi ve výkonu trestu a po propuštění je klíčovým nástrojem pro snížení rizika recidivy.**

„Nejdůležitější je mít informace – co, kam, kde a za kolik. A mít je dopředu,“ říká členka pracovní skupiny AOOV, která má osobní zkušenost s výkonem trestu i se závislostí

Jak bude ProVystup.cz fungovat a spolupráce napříč systémem

Cílem nástroje **ProVystup.cz** je vytvořit jednotné a přehledné prostředí, které propojí všechny klíčové aktéry podporující lidi před propuštěním a po propuštění z výkonu trestu – Vězeňskou službu České republiky, Probační a mediační službu, sociální kurátory, neziskové organizace i úřady a podpoří jejich spolupráci. Zásadní je i přímé zapojení lidí s žitou zkušeností z výkonu trestu. Společným cílem je, aby se po propuštění z výkonu trestu nikdo neocitnul v bezvýchodné situaci a aby systém postpenitenciární péče fungoval efektivně a srozumitelně pro všechny, kdo jej potřebují.

„Spolupráce na projektu ProVystup.cz je důležitým krokem k tomu, aby se práce s odsouzenými stala skutečně kontinuální - od výkonu trestu až po návrat do společnosti. Vězeňská služba dlouhodobě podporuje projekty, které snižují riziko recidivy, protože jejich přínos je zásadní nejen pro vězňice, ale i pro bezpečnost celé společnosti,“ říká generální ředitel Vězeňské služby ČR genmjr. Tomáš Hůlka.

Platforma nabídne:

- aktuální přehled služeb a kontaktů pro práci s lidmi **před i po propuštění z výkonu trestu**,
- nástroje pro přímou komunikaci mezi institucemi,
- rychlejší a efektivnější koordinaci odborné pomoci,
- snížení administrativní zátěže pracovníků, aby mohli věnovat více času klientům.

V současné fázi je nástroj využíván zprostředkovaně prostřednictvím odborných zaměstnanců. Do budoucna je ve spolupráci s Vězeňskou službou České republiky cílem umožnit jeho přímé využití odsouzenými osobami, přičemž jsou současně hledána řešení, jak takové využití realizovat při plném respektování všech bezpečnostních, legislativních a provozních podmínek výkonu trestu.

„Z praxe víme, že lidé jsou nejúspěšnější tam, kde rozumí svým možnostem a mají přehled o cestě, kterou mohou jít. Pokud by v budoucnu mohli s nástrojem pracovat sami, stal by se sám o sobě i prvkem jejich resocializace,“ říká pracovnice Probační a mediační služby.

Registrace organizací už probíhá

V současnosti probíhá **registrace neziskových organizací a dalších poskytovatelů služeb**, kteří se chtějí do systému zapojit. Už nyní je registrováno více než **100 organizací** a jejich počet stále roste. Spolupráce s kraji, odbornými sítěmi i neziskovými organizacemi se úspěšně rozvíjí a projekt získává silnou podporu napříč regiony. Probíhá aktivní komunikace s klíčovými partnery. Platforma tak postupně buduje propojenou síť služeb, která zlepší podporu lidem před propuštěním a po propuštění z výkonu trestu.

Registrace je bezplatná a dostupná na webu www.provystup.cz.

Pilotní fáze ve třech věznicích

Projekt **„Zlepšení přístupu k postpenitenciární péči“**, financovaný z prostředků **Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+)**, byl zahájen v dubnu 2025. Na začátku roku 2026 bude dokončen vývoj nástroje. Navazovat bude tříměsíční **pilotní provoz ve věznicích Příbram, Břeclav a**

Nové Sedlo – Drahonice. Následně bude proVystup.cz postupně zaváděn do praxe v dalších krajích České republiky.

O projektu Zlepšení přístupu k postpenitenciární péči

- Název projektu: Zlepšení přístupu k postpenitenciární péči
- Doba realizace: březen 2025 – únor 2028
- Registrační číslo: CZ.03.03.01/00/23_051/0004886
- Realizátor: AOOV, z.s.
- Financováno: Evropská unie, OP Zaměstnanost plus

Partneři projektu:

Vězeňská služba České republiky, Probační a mediační služba, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti České republiky

O AOOV

V českých věznicích si v současnosti odpykává trest cca 19 000 lidí. Česká republika dlouhodobě patří mezi země s vyšší mírou uvěznění v rámci Evropské unie, přičemž tento ukazatel se nedaří výrazně snižovat ani v období klesající kriminality. Významnou výzvou zůstává také vysoká míra recidivy, kdy se více než 60 % propuštěných osob do výkonu trestu opakovaně vrací. Jedním z faktorů, které tento vývoj ovlivňují, je potřeba dalšího posilování kontinuity a provázanosti práce s odsouzenými osobami před propuštěním z výkonu trestu a po něm. Právě na podporu spolupráce a rozvoj návazných služeb se zaměřuje Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV), která sdružuje organizace a odborníky a propojuje aktéry v oblasti vězeňství a trestní justice. Cílem AOOV je přispívat k rozvoji systému integrace trestaných osob do společnosti a podporovat taková řešení, která zohledňují zájmy a potřeby trestaných osob, obětí trestné činnosti i celé společnosti. Bližší informace o AOOV jsou uveřejněny na stránkách www.aooov.cz

Pro více informací prosím kontaktujte: Barbora Kiliesová, kiliesova@aooov.cz, 605 25 85 95